

Milosevic a l'expectativa

El líder de l'extrema dreta russa, Vladímir Jirinovski, no va poder compartir amb els ultranacionalistes serbis el final de campanya ni l'inquietant recompte de vots de les eleccions de Bòsnia-Hercegovina. Debadades va esperar Jirinovski a Belgrad el visat per a entrar a la República Srpska: el govern de la nova Iugoslàvia no el va autoritzar a passar a territori serbo-bosnià. Enfurismat, se'n va tornar a Moscou no sense abans tractar el president serbi, Slobodan Milosevic, de "rei comunista al servei dels americans i de l'OTAN". L'incident entre Jirinovski i Milosevic hauria estat impensable fa dos anys, quan tant el nacional-comunisme rus com el serbi mantenien excepcionals relacions amb els seus companys de l'extrema dreta de la Duma de Moscou i de les cavernes de Belgrad i de Pale.

Però, després d'haver assumit la condició de traïdor pel fet d'acceptar Dayton, de deixar passar l'OTAN i de no fer la Gran Sèrbia, Milosevic no està disposat a ser gaire primmirat amb els vells aliats que ara l'escarneixen. Sobretot quan els resultats electorals de la República Srpska han deixat clar que l'ultranacionalisme de Karadzic (que té el paper d'heroi i de víctima) ha copat pràcticament l'espai de poder serbo-bosnià, deixant arraconat l'anomenat

Partit Socialista, fidel a Belgrad. No serà fàcil que, mentre l'ultranacionalisme governi a Pale, Milosevic faci cap maniobra per incorporar la República Srpska a la federació iugoslava. Posar en contacte l'extrema dreta sèrbia de Vojislav Seselj i la serbo-bosniana de Karadzic a través de les institucions federals seria com posar-se l'enemic a casa.

Milosevic dóna Bòsnia per perduda i ara el seu objectiu és de tapar curosament les esquerdes del seu règim, obertes pel bloqueig internacional. Sobretot tenint en compte que el 3 de novembre hi ha previstes eleccions federals iugoslaves, una mena de primàries de les eleccions per a la presidència de Sèrbia, autèntic nucli dur del règim.

Abans de la guerra Sèrbia tenia una renda per càpita de gairebé tres mil dòlars i ara amb prou feines si arriba als mil. La majoria de ciutadans de Iugoslàvia són, doncs, més pobres que no pas sota el règim de Tito i, en canvi,

alguns dels vells buròcrates comunistes són més rics que no pas molts empresaris occidentals. Paradoxalment, qui llança aquestes realitats contra Milosevic en forma d'arguments polítics són els liberals i centristes. L'esquerra oficial calla perquè són precisament les seves estructures el refugi dels milionaris. No solament les del Partit Socialista que deté el poder, sinó també les de l'Esquerra Unida de Miriana Markovic, dona de Milosevic, un grup neocomunista i "radical" que serveix de cobertura política a una elit de nous rics milionaris que han fet fortuna amb

negocis bruts lligats a la guerra. Ara és extraparlamentari, però el poder econòmic que té al darrere Esquerra Unida podria guanyar un grapat d'escons el 3 de novembre, sobretot si s'imposa una llei electoral que divideix Sèrbia i Montenegro en circumscripcions fetes a la mida del poder. A més, Milosevic i la seva dona no han deixat mai de controlar els mitjans de comunicació, especialment la televisió, que actua d'autèntic aparell de propaganda. La poca premsa independent i l'única emissora de televisió privada lliuren cada dia una batalla contra la censura o l'ofec econòmic.

Tot i que cada volta és més vulnerable als pessics de la pinça que fan l'extrema dreta i els centristes, no es pot dir que Milosevic vagi de cap per avall. Sobretot perquè cap dels

seus competidors no té prou carisma per a mobilitzar els serbis anticomunistes i antifeixistes i començar a desactivar els dispositius autoritaris. Això, ho va intentar, i sempre hi va fracassar, l'escriptor Vuk Draskovic, cap de l'oposició durant els moments més durs de la guerra i de l'aliança nacional-comunista. Draskovic no va poder eliminar Milosevic ni amb les urnes, ni amb la vaga general, ni des del nacionalisme dels primers temps, ni des de l'antibelicisme d'ara. La seva actitud digna de líder contínuament detingut i empresonat no fa que la seva expectativa de vot superi el 6%. En canvi, fins i tot ara, en els moments més baixos, els sondatges diuen que Milosevic té assegurat un 30% dels vots. Ell sí que, a l'inrevés de Draskovic, n'ha tret benefici, de totes les doctrines i estratègies: del comunisme i del nacionalisme, de la *nomenklatura* i del mercat, de les urnes i de la violència. ■

LLIBERT FERRI

"Milosevic dóna Bòsnia per perduda i ara el seu objectiu és de tapar curosament les esquerdes del seu règim, obertes pel bloqueig internacional."